

Titel V. Huwelijksvermogensstelsels

Gewijzigd door art. 2 Wet van 14 juli 1976 betreffende de wederzijdse rechten en verplichtingen van echtgenoten en de huwelijksvermogensstelsels (B.S., 18 september 1976).

In 1804: *Van het contract van houwelyk en van de respectieve regten der egtgenoóten*

In 1961: *Huwelijkscontract en wederzijdse rechten van de echtgenoten*

Titre V. Des régimes matrimoniaux

Modifié par l'art. 2 Loi du 14 juillet 1976 relative aux droits et devoirs respectifs des époux et aux régimes matrimoniaux (M.B., 18 septembre 1976).

In 1804: *Du contrat de mariage et des droits respectifs des époux*

Nota: de inwerkingtreding van de Wet van 14 juli 1976 betreffende de wederzijdse rechten en verplichtingen van echtgenoten en de huwelijksvermogensstelsels (B.S., 18 september 1976)

G. Baeteman

1. Overeenkomstig de algemene regels is de wet van 14 juli 1976 (B.S. 18 september 1976) in werking getreden op 28 september 1976. De artikelen 212-224 en 1394-1396 B.W. zijn van dwingend recht, of van openbare orde en zijn dus vanaf die datum op alle echtgenoten van toepassing (art. 1 en 2).

2. In art. 3 Overgangsbepalingen worden de regels vastgesteld overeenkomstig dewelke de artikelen 1398-1450 B.W. van toepassing zijn op de echtgenoten die vóór de inwerkingtreding van de wet waren gehuwd, i.e. voor 28 september 1976, zonder huwelijksvoorwaarden te hebben gemaakt of na een stelsel van gemeenschap te hebben aangenomen dan wel het stelsel van scheiding van goederen of een dotaal stelsel waarin een gemeenschap van aanwinsten is bedongen als omschreven in de vroegere artikelen 1498 en 1499 B.W.

a. Gedurende één jaar, vanaf de inwerkingtreding van de wet - dus uiterlijk tot 28 september 1977 - kunnen die echtgenoten voor een notaris een verklaring van behoud van hun huwelijksvermogensstelsel afleggen (art. 3, art. 1, 1°). Daardoor blijft voor die echtgenoten hun vroegere huwelijksvermogensregeling behouden. De art. 212-224 en art. 1394-1396 B.W. zijn ook op hen van toepassing vanaf 28 september 1976.

b. Art. 3, art. 1, 2° regelt de toepassing van de art. 1398-1450 B.W. van de nieuwe wet voor de echtgenoten die geen verklaring van behoud aflegden en die gehuwd waren onder het wettelijk stelsel of dat stelsel bedongen hebben. Die artikelen zijn op hen van toepassing vanaf 28 september 1977, tenzij zij voordien een verklaring van vervroegde toepassing aflegden (art. 3, art. 1, lid 2).

c. Art. 3, art. 1, 3° regelt de toepassing van de nieuwe wet voor de echtgenoten die de conservatoire verklaring niet hebben afgelegd en die gehuwd zijn

- met een gemeenschap beperkt tot de aanwinsten of met algemene gemeenschap

- met scheiding van goederen of met het dotaal stelsel onder toevoeging van een gemeenschap van aanwinsten.

Voor hen gelden de nieuwe art. 1415-1426 B.W. en 1408-1414 B.W. vanaf 28 september 1977.

3. Er zijn geen overgangsbepalingen voor de echtgenoten, die vóór de inwerkingtreding van de wet van 14 juli 1976 gehuwd waren met een stelsel van scheiding van goederen.

4. In art. 47 § 1 van art. 4 - opheffings- en wijzigingsbepalingen - worden dan een aantal vroegere bepalingen (o.m. de vroegere art. 1399-1535 en 1540-1581 B.W.) behouden voor de echtgenoten die gehuwd waren voor de inwerkingtreding van de wet en die een ander stelsel dan de gemeenschap - een stelsel zonder gemeenschap of een dotaal stelsel (art. 1530-1535 en 1540-1581 B.W.) - hebben aangenomen dan wel krachtens de wet of een overeenkomst onder de regels van het wettelijk stelsel vallen en overeengekomen zijn het bestaande stelsel te handhaven. Voor de echtgenoten, waarvan sprake sub 2, c zijn luidens art. 47 § 3 de bepalingen van art. 47 § 1 toepasselijk in zoverre zij noodzakelijk zijn voor de werking en de vereffening van het huwelijksvermogensstelsel.

Voor alle duidelijkheid zijn ook bij elk afzonderlijk artikel de overgangsmaatregelen aangegeven.

Note relative à l'entrée en vigueur de la Loi du 14 juillet 1976 relative aux droits et devoirs respectifs des époux et aux régimes matrimoniaux (M.B. 18 septembre 1976)

G. Baeteman

1. Conformément aux règles générales la Loi du 14 juillet 1976 est entrée en vigueur le 28 septembre 1976. Les dispositions des articles 212-224 C.c. et 1394-1396 C.c., ayant un caractère impératif ou d'ordre public, sont, à partir de cette date, applicables à tous les époux.

2. L'article 3 des dispositions transitoires, porte les règles qui sont applicables aux époux qui étaient mariés avant la date de l'entrée en vigueur de la loi, c-à-d avant le 28 septembre 1976, sans avoir établi de conventions matrimoniales ou après avoir adopté un régime en communauté ou après avoir choisi le régime de séparation de biens ou le régime dotal avec une société d'acquêts régie par les articles 1498 et 1499 C.c.

a. Pendant un an, à partir de l'entrée en vigueur de la loi - donc au plus tard le 28 septembre 1977 - ces époux peuvent déclarer devant notaire qu'ils entendent maintenir leur régime matrimonial, légal ou conventionnel. Ils conservent dès lors leur régime matrimonial antérieur, étant entendu que les nouveaux articles 212-224 et 1394-1396 C.c. leur sont applicables à partir du 28 septembre 1976 (art. 3, art. 1, 1°).

b. L'art. 3, art. 1, 2° dispose qu'à défaut de pareille déclaration de maintien du régime antérieur, les nouveaux articles 1398 à 1450 sont applicables aux époux qui étaient mariés sous le régime légal ou qui avaient adopté le régime de communauté légale. Ces articles leur sont applicables à partir du 28 septembre 1977, sauf s'ils ont fait devant notaire une déclaration d'application anticipée (art. 3, art. 1, 2°, al. 2).

c. L'art. 3, art. 1, 3° règle l'application de la nouvelle loi aux époux qui n'ont pas fait la déclaration conservatoire et qui sont mariés

- soit sous un régime de communauté réduite aux acquêts ou de communauté universelle

- soit sous un régime de séparation de biens ou du régime dotal avec une société d'acquêts.

Les dispositions des nouveaux articles 1415 à 1426 et 1408 à 1414 leur sont applicables à partir du 28 septembre 1977.

3. Il n'y a pas de dispositions transitoires pour les époux, mariés avant la mise en vigueur de la Loi du 14 juillet 1976 sous un régime de séparation de biens.

4. Par l'art. 4, art. 47 § 1 - dispositions abrogatoires et modificatives - un certain nombre d'articles antérieurs, notamment les articles 1399-1535 et 1540-1581 C.c., restent d'application aux époux mariés avant l'entrée en vigueur de la loi, notamment à ceux mariés sous un régime autre qu'une communauté - tel qu'un régime sans communauté ou le régime dotal (art. 1530-1535 et 1540-1581 anciens) - et à ceux qui étaient mariés sous un régime de communauté en vertu de la loi ou en application de leur contrat de mariage, mais qui ont convenu de maintenir ce régime. En ce qui concerne les époux, visés au 2, c ci-dessus, l'art. 47 § 3 de l'art. 4 prévoit que les dispositions de l'art. 4, art. 47 § 1 restent d'application dans la mesure où ils sont nécessaires au fonctionnement et à la liquidation de leur régime matrimonial.

A toutes fins utiles, l'application de ces mesures transitoires est indiquée sous chaque article.

*Eerste hoofdstuk. Algemene bepalingen*In 1804: *Generaele stellingen**Chapitre premier. Dispositions générales***ART. 1387**

De echtgenoten regelen hun huwelijksovereenkomsten naar goeddunken, mits zij daarin niets bedingen dat strijdig is met de openbare orde of de goede zeden.

Gewijzigd door art. 2 Wet van 14 juli 1976 betreffende de wederzijdse rechten en verplichtingen van echtgenoten en de huwelijksvermogensstelsels (B.S., 18 september 1976).

VOORGESCHIEDENIS

In 1804: *De houwelyksche associatie word, wat de goederen betreft, maer door de wet geregeert, als er geene speciaele conventiën zyn die de echtgenooten naer hun goeddunken mogen maeken, zoo nogtans dat zy niet stryden tegen de goede zeden, ende, verders, onder de modificatiën hier naer volgende.*

In 1961: *De wet regelt de echtelijke vereniging, wat de goederen betreft, alleen bij gebreke van bijzondere overeenkomsten, die de echtgenoten kunnen maken zoals zij dienstig oordelen, mits die niet met de goede zeden strijdig zijn en buitendien onder de hierna volgende beperkingen.*

ART. 1387

Les époux règlent leurs conventions matrimoniales comme ils le jugent à propos, pourvu qu'elles ne contiennent aucune disposition contraire à l'ordre public ou aux bonnes mœurs.

Modifié par l'art. 2 Loi du 14 juillet 1976 relative aux droits et devoirs respectifs des époux et aux régimes matrimoniaux (M.B., 18 septembre 1976).

ANTÉCÉDENTS

En 1804: *La loi ne régit l'association conjugale, quant aux biens, qu'à défaut de conventions spéciales, que les époux peuvent faire comme ils le jugent à propos, pourvu quelles ne soient pas contraires aux bonnes mœurs, et, en outre, sous les modifications qui suivent.*

ART. 1388

De echtgenoten mogen niet afwijken van de regels die hun wederzijdse rechten en verplichtingen bepalen, noch van de regels betreffende het ouderlijk gezag en de voogdij noch van de regels die de wettelijke orde van de erfopvolging bepalen.

De echtgenoten kunnen bij huwelijkscontract of bij wijzigingsakte, wanneer op dat tijdstip een van hen één of meer afstammelingen heeft die voortkomen uit een andere relatie van voor hun huwelijk of die geadopteerd werden voor hun huwelijk, of afstammelingen van de geadopteerden, geheel of ten dele, zelfs zonder wederkerigheid, een regeling treffen over de rechten die de ene in de nalatenschap van de andere kan uitoefenen. Deze regeling doet geen afbreuk aan het recht van de ene, om bij testament of bij akte onder de levenden te beschikken ten gunste van de andere en kan in geen geval aan de langstlevende het recht van vruchtgebruik ontnemen van het onroerend goed dat

bij het openvallen van de nalatenschap van de eerststervende het gezin tot voornaamste woning diende en van het daarin aanwezige huisraad, volgens de voorwaarden bepaald in artikel 915bis, §2 tot 4.

Gewijzigd door art. 5 Wet van 22 april 2003 tot wijziging van enkele bepalingen van het Burgerlijk Wetboek in verband met het erfrecht van de langstlevende echtgenoot (B.S., 22 mei 2003).

VOORGESCHIEDENIS

In 1804: *De egtgenooten mogen niet derogeren nogte aen de regten resulterende uyt de magt van den man op den persoon van de vrouwe en de van de kinderen, ofte die aen den man toekomen als opper-hoofd, nogte aen de verleende regten aen de langstlevende der egtgenooten by de titels van de Vaderlyke magt en van de Voógdye, nogte aen de prohibatieve dispositiën van den civielen Wet-boek.*

In 1961: *De echtgenoten mogen geen afbreuk doen aan de rechten die volgen uit de macht van de man over de persoon van de vrouw en van de kinderen, of die toebehoren aan de man als hoofd, noch aan de rechten die aan de langstlevende echtgenoot zijn toegekend in de titel de ouderlijke macht en in de titel Minderjarigheid, voogdij en ontvoogding, noch aan de verbotsbepalingen van dit Wetboek.*

Gewijzigd door art. 2 Wet van 14 juli 1976 betreffende de wederzijdse rechten en verplichtingen van echtgenoten en de huwelijksvermogensstelsels (B.S., 18 september 1976): *De echtgenoten mogen niet afwijken van de regels die hun wederzijdse rechten en verplichtingen bepalen, noch van de regels betreffende het ouderlijk gezag en de voogdij noch van de regels die de wettelijke orde van de erfopvolging bepalen.* Een gedeelte van de overeenstemmende inhoud was voorheen opgenomen in art. 1389, zie aldaar voor de voorgeschiedenis.

ART. 1388

Les époux ne peuvent déroger aux règles qui fixent leurs droits et devoirs respectifs, ni à celles relatives à l'autorité parentale et à la tutelle ou déterminant l'ordre légal des successions.

Les époux peuvent, par contrat de mariage ou par acte modificatif, si l'un d'eux a à ce moment un ou plusieurs descendants issus d'une relation antérieure à leur mariage ou adoptés avant leur mariage ou des descendants de ceux-ci, conclure, même sans réciprocité, un accord complet ou partiel relatif aux droits que l'un peut exercer dans la succession de l'autre. Cet accord ne porte pas préjudice au droit de l'un de disposer, par testament ou par acte entre vifs, au profit de l'autre et ne peut en aucun cas priver le conjoint survivant du droit d'usufruit portant sur l'immeuble affecté au jour de l'ouverture de la succession du prémourant au logement principal de la famille et des meubles meublants qui le garnissent, aux conditions prévues à l'article 915bis, §2 à 4.

Modifié par l'art. 5 Loi du 22 avril 2003 modifiant certaines dispositions du Code civil relatives aux droits successoraux du conjoint survivant (M.B., 22 mai 2003).

ANTÉCÉDENTS

En 1804: *Les époux ne peuvent déroger ni aux droits résultant de la puissance maritale sur la personne de la femme et des enfans, ou qui appartient au mari comme chef, ni aux droits conférés au survivant des époux par le titre de la Puissance paternelle et par le titre de la Minorité, de la tutelle et de l'émancipation, ni aux dispositions prohibitives du présent Code.*

Modifié par l'art. 2 Loi du 14 juillet 1976 relative aux droits et devoirs respectifs des époux et aux régimes matrimoniaux (M.B., 18 septembre 1976): *Les époux ne peuvent déroger aux*

règles qui fixent leurs droits et devoirs respectifs, ni à celles relatives à l'autorité parentale et à la tutelle ou déterminant l'ordre légal des successions. Ancien article correspondant à la dernière partie: art. 1389; voyez à cet endroit pour les antécédents.

ART. 1389

De echtgenoten mogen geen huwelijksvoorwaarden bedingen door eenvoudige verwijzing naar een opgeheven wetgeving of, indien een van hen Belg is, naar een buitenlandse wetgeving. Zij kunnen verklaren een van de stelsels aan te nemen, waarin deze titel voorziet.

Hier ingevoegd door art. 2 Wet van 14 juli 1976 betreffende de wederzijdse rechten en verplichtingen van echtgenoten en de huwelijksvermogensstelsels (B.S., 18 september 1976). De overeenstemmende inhoud was voorheen opgenomen in art. 1390; zie aldaar voor de voorgeschiedenis.

VOORGESCHIEDENIS

In 1804: *Zy mogen geene de minste conventie nogte renunciatie aengaen welkers object zoude zyn van te veranderen het wettelyk order der successiën, 't zy ten opzichte van hun eygen in de successie van hunne kinderen ofte descendentes, 't zy ten opzichte van hunne kinderen onder elkanderen; zonder prejudicie der donatiën onder de levende ofte testamentelyke de welke zullen mogen geschieden op den gestelden voet en in de gevallen die by den Wet-boek uytgedrukt zyn.*

In 1961: *Zij mogen geen overeenkomsten maken en geen afstand doen waarbij de wettelijke orde van de erfopvolging wordt gewijzigd, hetzij ten aanzien van hen in de nalatenschap van hun kinderen of nakomelingen, hetzij ten aanzien van hun kinderen onderling; onverminderd de schenkingen onder de levenden of bij testament, die kunnen worden gedaan in de vorm en in de gevallen door dit wetboek bepaald.*

Opgeheven door art. 2 Wet van 14 juli 1976 betreffende de wederzijdse rechten en verplichtingen van echtgenoten en de huwelijksvermogensstelsels (B.S., 18 september 1976). De overeenstemmende inhoud werd opgenomen in art. 1388.

ART. 1389

Les époux ne peuvent établir leurs conventions matrimoniales par simple référence à une législation abrogée ou, si l'un d'eux est Belge, à une législation étrangère. Ils peuvent déclarer qu'ils adoptent un des régimes organisés par le présent titre.

Inséré ici par l'art. 2 Loi du 14 juillet 1976 relative aux droits et devoirs respectifs des époux et aux régimes matrimoniaux (M.B., 18 septembre 1976). Ancien article correspondant: art. 1390; voyez à cet endroit pour les antécédents.

ANTÉCÉDENTS

En 1804: *Ils ne peuvent faire aucune convention ou renonciation dont l'objet serait de changer l'ordre légal des successions, soit par rapport à eux-mêmes dans la succession de leurs enfans ou descendans, soit par rapport à leurs enfans entre eux; sans préjudice des donations entre vifs ou testamentaires qui pourront avoir lieu selon les formes et dans les cas déterminés par le présent Code.*

Abrogé par l'art. 2 Loi du 14 juillet 1976 relative aux droits et devoirs respectifs des époux et aux régimes matrimoniaux (M.B., 18 septembre 1976). Le contenu de cet article a été repris à l'art. 1388.

ART. 1390

Bij gebreke van bijzondere overeenkomsten vormen de regels bepaald in Hoofdstuk II van deze titel, het gemeen recht.

Hier ingevoegd door art. 2 Wet van 14 juli 1976 betreffende de wederzijdse rechten en verplichtingen van echtgenoten en de huwelijksvermogensstelsels (B.S., 18 september 1976). De overeenstemmende inhoud was voorheen opgenomen in art. 1393; zie aldaar voor de voorgeschiedenis.

VOORGESCHIEDENIS

In 1804: *De egtgenooten mogen niet meer op eene generaele wyze bespreéken dat hunne associatie zal gereguleert worden doór eene der costumen, wetten ofte lokaele statueten die voór dezen in de verscheyde deelen van het fransch territoir in voegen waeren, en die by dezen afgeschafft worden.*

Door art. 1 Wet van 15 december 1949 tot verbetering van de verouderde termen van de Franse tekst van het Burgerlijk Wetboek en tot vaststelling, in die tekst, van sommige stilzwijgende opheffingen (B.S., 1-3 januari 1950), werd *Fransch* vervangen door *Belgische*.

In 1961: *De echtgenoten mogen niet meer in algemene bewoordingen bedingen dat hun vereniging zal worden geregeld door een van de plaatselijke gewoonten, wetten of statuten die tevoren golden in de onderscheiden gedeelten van het Belgische grondgebied en door dit wetboek zijn opgeheven.*

Opgeheven door art. 2 Wet van 14 juli 1976 betreffende de wederzijdse rechten en verplichtingen van echtgenoten en de huwelijksvermogensstelsels (B.S., 18 september 1976). De overeenstemmende inhoud werd opgenomen in art. 1389.

ART. 1390

A défaut de conventions particulières, les règles établies au chapitre II du présent titre forment le droit commun.

Inseré ici par l'art. 2 Loi du 14 juillet 1976 relative aux droits et devoirs respectifs des époux et aux régimes matrimoniaux (M.B., 18 septembre 1976). Ancien article correspondant: art. 1393; voyez à cet endroit pour les antécédents.

ANTÉCÉDENTS

En 1804: *Les époux ne peuvent plus stipuler d'une manière générale que leur association sera réglée par l'une des coutumes, lois ou statuts locaux qui régissaient ci-devant les diverses parties du territoire français, et qui sont abrogés par le présent Code.*

Par l'art. 1er Loi du 15 décembre 1949 corrigeant les termes périmés du texte français du Code civil et y constatant certaines abrogations tacites (M.B., 1-3 janvier 1950), *français* a été remplacé par *belge*.

Abrogé par l'art. 2 Loi du 14 juillet 1976 relative aux droits et devoirs respectifs des époux et aux régimes matrimoniaux (M.B., 18 septembre 1976). Le contenu de cet article a été repris à l'art. 1389.

ART. 1391

Het wettelijk of het bedongen huwelijksvermogensstelsel begint te werken vanaf de voltrekking van het huwelijk, niettegenstaande enige andersluidende overeenkomst.

Hier ingevoegd door art. 2 Wet van 14 juli 1976 betreffende de wederzijdse rechten en verplichtingen van echtgenoten en de huwelijksvermogensstelsels (B.S., 18 september 1976). De overeenstemmende inhoud was voorheen opgenomen in art. 1399; zie aldaar voor de voorgeschiedenis.

VOORGESCHIEDENIS

In 1804: *Zy mogen nogtans op eene generaale wyze verklaeren dat zy verstaen den egtenstaet aen-te-gaen of wel onder het regiem van de gemeynschap van goederen, of wel onder het dotael regiem.*

In het eersten geval, en onder het regiem van de gemeynschap van goederen, zullen de regten der egtgenooten en hunder erfgenaemen hier naer gereguleert worden by de dispositiën van het II.den kapittel.

In het tweeden geval, en onder het dotael regiem van de gemeynschap van goederen, zullen de regten der zelve gereguleert worden by de dispositiën van het III.den kapittel.

In 1961: *Zij mogen nochtans in algemene bewoordingen verklaren dat zij willen huwen ofwel onder het stelsel van gemeenschap van goederen, ofwel onder het dotaal stelsel.*

In het eerste geval, onder het stelsel van gemeenschap van goederen, worden de rechten van de echtgenoten en van hun erfgenamen geregeld volgens de bepalingen van hoofdstuk II van deze titel.

In het tweede geval, onder het dotaal stelsel, worden hun rechten geregeld volgens de bepalingen van hoofdstuk III.

Opgeheven door art. 2 Wet van 14 juli 1976 betreffende de wederzijdse rechten en verplichtingen van echtgenoten en de huwelijksvermogensstelsels (B.S., 18 september 1976).

ART. 1391

Le régime matrimonial, soit légal, soit conventionnel, prend effet, nonobstant toute convention contraire, à la célébration du mariage.

Inseré ici par l'art. 2 Loi du 14 juillet 1976 relative aux droits et devoirs respectifs des époux et aux régimes matrimoniaux (M.B., 18 septembre 1976). Ancien article correspondant: art. 1399; voyez à cet endroit pour les antécédents.

ANTÉCÉDENTS

En 1804: *Ils peuvent cependant déclarer, d'une manière générale, qu'ils entendent se marier ou sous le régime de la communauté, ou sous le régime dotal.*

Au premier cas, et sous le régime de la communauté, les droits des époux et de leurs héritiers seront réglés par les dispositions du chapitre II du présent titre.

Au deuxième cas, et sous le régime dotal, leurs droits seront réglés par les dispositions du chapitre III.

Abrogé par l'art. 2 Loi du 14 juillet 1976 relative aux droits et devoirs respectifs des époux et aux régimes matrimoniaux (M.B., 18 septembre 1976).

ART. 1392

Alle huwelijksvereenkomsten opgemaakt vóór de voltrekking van het huwelijk en alle bedongen wijzigingen van het huwelijksvermogensstelsel worden vastgesteld bij notariële akte.

Hier ingevoegd door art. 2 Wet van 14 juli 1976 betreffende de wederzijdse rechten en verplichtingen van echtgenoten en de huwelijksvermogensstelsels (B.S., 18 september 1976). De overeenstemmende inhoud was voorheen opgenomen in art. 1394; zie aldaar voor de voorgeschiedenis.

VOORGESCHIEDENIS

In 1804: *De stipulatie alleen dat de vrouw goederen inbrengd of dat aen haer goederen gegeven worden om te dienen tot dote, is niet genoeg om de zelve goederen subject te maeken aen het dotael regiem, ten zy dat het contract van houwelyk een uytdrukkelyk verklaeren is medebrengende des aengaende.*

De subjectie aen het dotaal regiem resulteert insgelyks niet uyt het enkel gedaen verklaeren doór de egtgenoóten, dat zy den houwelyk aengaen zonder gemeynschap van goederen, of dat zy zullen gesepareert zyn van goederen.

In 1961: *De enkele bepaling dat de vrouw goederen als huwelijksgoed aanbrengt, of dat als zodanig goederen voor haar worden aangebracht, is niet voldoende om die goederen aan het dotaal stelsel te onderwerpen, indien het huwelijkscontract daaromtrent geen uitdrukkelijke verklaring bevat.*

Het dotaal stelsel volgt evenmin uit de enkele verklaring door de echtgenoten, dat zij huwen zonder gemeenschap, of dat zij gescheiden van goederen zullen zijn.

Opgeheven door art. 2 Wet van 14 juli 1976 betreffende de wederzijdse rechten en verplichtingen van echtgenoten en de huwelijksvermogensstelsels (B.S., 18 september 1976).

ART. 1392

Toutes conventions matrimoniales reçues avant la célébration du mariage et toutes modifications conventionnelles du régime matrimonial sont constatées par acte devant notaire.

Inseré ici par l'art. 2 Loi du 14 juillet 1976 relative aux droits et devoirs respectifs des époux et aux régimes matrimoniaux (M.B., 18 septembre 1976). Ancien article correspondant: art. 1394; voyez à cet endroit pour les antécédents.

ANTÉCÉDENTS

En 1804: *La simple stipulation que la femme se constitue ou qu'il lui est constitué des biens en dot, ne suffit pas pour soumettre ces biens au régime dotal, s'il n'y a dans le contrat de mariage une déclaration expresse à cet égard.*

La soumission au régime dotal ne résulte pas non plus de la simple déclaration faite par les époux, qu'ils se marient sans communauté, ou qu'ils seront séparés par biens.

Abrogé par l'art. 2 Loi du 14 juillet 1976 relative aux droits et devoirs respectifs des époux et aux régimes matrimoniaux (M.B., 18 septembre 1976).

ART. 1393

Voordat het huwelijk voltrokken is, mogen in de huwelijksvereenkomsten geen wijzigingen worden aangebracht buiten de tegenwoordigheid en zonder de gelijktijdige toestemming van allen die er partij bij zijn geweest.

Die wijzigingen werken niet tegen derden indien zij niet achteraan op de minuut van het huwelijkscontract gesteld zijn; de notaris is verplicht ze over te nemen in de uitgiften en grossen van het huwelijkscontract.

Hier ingevoegd door art. 2 Wet van 14 juli 1976 betreffende de wederzijdse rechten en verplichtingen van echtgenoten en de huwelijksvermogensstelsels (B.S., 18 september 1976). De overeenstemmende inhoud was voorheen opgenomen in art. 1396; zie aldaar voor de voorgeschiedenis.

VOORGESCHIEDENIS

In 1804: *By gebreke van speciale stipulatiën de welke aen het regiem van de gemeynschap van goederen derogeren of wel het zelve modificeren, zullen de regels staende in het eersten deel van het kapittel II het gemeyn regt van Vrankryk maeken.*

Door art. 1 Wet van 15 december 1949 tot verbetering van de verouderde termen van de Franse tekst van het Burgerlijk Wetboek en tot vaststelling, in die tekst, van sommige stilzwijgende opheffingen (B.S., 1-3 januari 1950), werd *Vrankryk* vervangen door *België*.

In 1961: *Bij gebreke van bijzondere bepalingen die van het stelsel van gemeenschap afwijken of dit wijzigen, vormen de regels, bepaald in het eerste deel van hoofdstuk II, het gemeen recht van België.*

Opgeheven door art. 2 Wet van 14 juli 1976 betreffende de wederzijdse rechten en verplichtingen van echtgenoten en de huwelijksvermogensstelsels (B.S., 18 september 1976). De overeenstemmende inhoud werd opgenomen in art. 1390.

ART. 1393

Avant la célébration du mariage, nulle modification ne peut être apportée aux conventions matrimoniales sans la présence et le consentement simultané de toutes les personnes qui y ont été parties.

Ces modifications sont sans effet à l'égard des tiers si elles n'ont été écrites à la suite de la minute du contrat de mariage; le notaire est obligé de reproduire ces modifications dans les expéditions et grosses qu'il délivre du contrat de mariage.

Inseré ici par l'art. 2 Loi du 14 juillet 1976 relative aux droits et devoirs respectifs des époux et aux régimes matrimoniaux (M.B., 18 septembre 1976). Ancien article correspondant: art. 1396; voyez à cet endroit pour les antécédents.

ANTÉCÉDENTS

En 1804: *A défaut de stipulations spéciales qui dérogent au régime de la communauté ou le modifient, les règles établies dans la première partie du chapitre II formeront le droit commun de la France.*

Par l'art. 1er Loi du 15 décembre 1949 corrigeant les termes périmés du texte français du Code civil et y constatant certaines abrogations tacites (M.B., 1-3 janvier 1950), *France* a été remplacé par *Belgique*.

Abrogé par l'art. 2 Loi du 14 juillet 1976 relative aux droits et devoirs respectifs des époux et aux régimes matrimoniaux (M.B., 18 septembre 1976). Le contenu de cet article a été repris à l'art. 1390.

ART. 1394

De echtgenoten kunnen tijdens het huwelijk hun huwelijksvermogensstelsel wijzigen naar goeddunken en zelfs een ander stelsel aannemen.

De akte houdende wijziging van het huwelijksvermogensstelsel wordt voorafgegaan door:

- 1. een beschrijving van alle roerende en onroerende goederen en van de schulden van de echtgenoten;*
- 2. een regeling van hun wederzijdse rechten, waaromtrent het hun vrij staat een vergelijk te treffen.*

Beide worden vastgesteld bij notariële akte.

De boedelbeschrijving en de regeling van de wederzijdse rechten zijn niet vereist, wanneer de wijziging van het huwelijksvermogensstelsel niet de vereffening van het vorige stelsel of een dadelijke verandering van de samenstelling van de vermogens tot gevolg heeft, of wanneer de wijziging zich beperkt tot herroeping, in onderlinge overeenstemming tussen de echtgenoten, van de schenkingen die zij aan elkaar hebben gedaan of die de ene echtgenoot aan de andere heeft gedaan in het huwelijkscontract, of zich beperkt tot een regeling zoals bepaald in artikel 1388, lid 2.

De boedelbeschrijving en de regeling van wederzijdse rechten zijn evenmin vereist wanneer een wijziging wordt aangebracht in het gemeenschappelijk vermogen, zonder

dat voor het overige het huwelijksvermogensstelsel dermate wordt gewijzigd dat het volledig moet worden vereffend. Op verzoek van een van de echtgenoten of van de rechtbank dient evenwel een boedelbeschrijving en een regeling van de wederzijdse rechten te worden opgemaakt.

Gewijzigd door art. 6 Wet van 22 april 2003 tot wijziging van enkele bepalingen van het Burgerlijk Wetboek in verband met het erfrecht van de langstlevende echtgenoot (B.S., 22 mei 2003).

VOORGESCHIEDENIS

In 1804: *Alle matrimonieële conventiën zullen, alvoórens het houwelyk, opgesteld worden by acte voór notaris.*

In 1961: *Alle huwelijksvereenkomsten moeten vóór het huwelijk bij notariële akte opgemaakt worden.*

Opgeheven door art. 2 Wet van 14 juli 1976 betreffende de wederzijdse rechten en verplichtingen van echtgenoten en de huwelijksvermogensstelsels (B.S., 18 september 1976). De overeenstemmende inhoud werd opgenomen in art. 1392.

Hier ingevoegd door art. 2 Wet van 14 juli 1976 betreffende de wederzijdse rechten en verplichtingen van echtgenoten en de huwelijksvermogensstelsels (B.S., 18 september 1976): *De echtgenoten kunnen tijdens het huwelijk hun huwelijksvermogensstelsel wijzigen naar goeddunken en zelfs een ander stelsel aannemen.*

De akte houdende wijziging van het huwelijksvermogensstelsel wordt voorafgegaan door:

- 1. een beschrijving van alle roerende en onroerende goederen en van de schulden van de echtgenoten;*
- 2. een regeling van hun wederzijdse rechten, waaromtrent het hun vrij staat een vergelijk te treffen.*

Beide worden vastgesteld bij notariële akte.

De boedelbeschrijving en de regeling van de wederzijdse rechten zijn niet vereist, wanneer de wijziging van het huwelijksvermogensstelsel niet de vereffening van het vorige stelsel of een dadelijke verandering van de samenstelling van de vermogens tot gevolg heeft of zich beperkt tot herroeping, in onderlinge overeenstemming tussen de echtgenoten, van de schenkingen die zij aan elkaar hebben gedaan of die de ene echtgenoot aan de andere heeft gedaan in het huwelijkscontract. De overeenstemmende inhoud was voorheen opgenomen in art. 1395; zie aldaar voor de voorgeschiedenis.

Door art. 2, Wet van 9 juli 1998 betreffende de procedure inzake wijziging van het huwelijksvermogensstelsel (B.S., 7 augustus 1998) werd aan het slot toegevoegd: *De boedelbeschrijving en de regeling van wederzijdse rechten zijn evenmin vereist wanneer een wijziging wordt aangebracht in het gemeenschappelijk vermogen, zonder dat voor het overige het huwelijksvermogensstelsel dermate wordt gewijzigd dat het volledig moet worden vereffend. Op verzoek van een van de echtgenoten of van de rechtbank dient evenwel een boedelbeschrijving en een regeling van de wederzijdse rechten te worden opgemaakt.*

ART. 1394

Les époux peuvent, au cours du mariage, apporter à leur régime matrimonial toutes modifications qu'ils jugent à propos et même en changer entièrement.

L'acte portant modification du régime matrimonial est précédé:

- 1. de l'inventaire de tous les biens meubles et immeubles et des dettes des époux;*
- 2. du règlement de leurs droits respectifs sur lesquels il leur sera loisible de transiger.*

L'un et l'autre sont constatés par acte devant notaire.

L'inventaire et le règlement des droits respectifs ne sont pas requis lorsque la modification du régime matrimonial n'entraîne pas liquidation du régime préexistant ou

changement actuel dans la composition des patrimoines ou lorsque la modification porte seulement sur la rétractation, du commun accord des époux, des donations qu'ils se sont faites ou que l'un d'eux a faites à l'autre dans le contrat de mariage, ou porte seulement sur un accord visé à l'article 1388, alinéa 2.

L'inventaire et le règlement des droits respectifs ne sont pas non plus requis lorsqu'une modification est apportée au patrimoine commun sans que le régime matrimonial soit par ailleurs modifié dans une mesure telle qu'il doive être entièrement liquidé. Un inventaire et un règlement des droits respectifs doivent toutefois être dressés, si un des époux ou le tribunal en fait la demande.

Modifié par l'art. 6 Loi du 22 avril 2003 modifiant certaines dispositions du Code civil relatives aux droits successoraux du conjoint survivant (M.B., 22 mai 2003).

ANTÉCÉDENTS

En 1804: *Toutes conventions matrimoniales seront rédigées, avant le mariage, par acte devant notaire.*

Abrogé par l'art. 2 Loi du 14 juillet 1976 relative aux droits et devoirs respectifs des époux et aux régimes matrimoniaux (M.B., 18 septembre 1976). Le contenu de cet article a été repris à l'art. 1392.

Inseré ici par l'art. 2 Loi du 14 juillet 1976 relative aux droits et devoirs respectifs des époux et aux régimes matrimoniaux (M.B., 18 septembre 1976): *Les époux peuvent, au cours du mariage, apporter à leur régime matrimonial toutes modifications qu'ils jugent à propos et même en changer entièrement.*

L'acte portant modification du régime matrimonial est précédé:

- 1. de l'inventaire de tous les biens meubles et immeubles et des dettes des époux;*
 - 2. du règlement de leurs droits respectifs sur lesquels il leur sera loisible de transiger.*
- L'un et l'autre sont constatés par acte devant notaire.*

L'inventaire et le règlement des droits respectifs ne sont pas requis lorsque la modification du régime matrimonial n'entraîne pas liquidation du régime préexistant ou changement actuel dans la composition des patrimoines ou lorsque la modification porte seulement sur la rétractation, du commun accord des époux, des donations qu'ils se sont faites ou que l'un d'eux a faites à l'autre dans le contrat de mariage. Ancien article correspondant: art. 1395; voyez à cet endroit pour les antécédents.

Par l'art. 2, Loi du 9 juillet 1998 relative à la procédure de modification du régime matrimonial (M.B., 7 août 1998) un nouvel alinéa a été ajouté à la fin: *L'inventaire et le règlement des droits respectifs ne sont pas non plus requis lorsqu'une modification est apportée au patrimoine commun sans que le régime matrimonial soit par ailleurs modifié dans une mesure telle qu'il doive être entièrement liquidé. Un inventaire et un règlement des droits respectifs doivent toutefois être dressés, si un des époux ou le tribunal en fait la demande.*

ART. 1395

§1. De akte houdende wijziging van het huwelijksvermogensstelsel wordt bij verzoekschrift, ondertekend door beide echtgenoten, ter homologatie voorgelegd aan de rechtbank van eerste aanleg van hun echtelijke verblijfplaats. De homologatie van de akte houdende wijziging van het huwelijksvermogensstelsel is niet vereist in de in artikel 1394, vierde lid, bedoelde gevallen. De echtgenoten verschijnen samen en in persoon. Zij leggen de akten houdende beschrijving van hun goederen en schulden en regeling van hun wederzijdse rechten over, wanneer die moeten worden opgemaakt.